

[Victor Pürschel.]

eneste Betingelse for at kunne blive Skolekonsulent i Grønland fastsætter, at det skal være en danskuddannet Lærer. Dette „danskuddannet“ kan tilfredsstilles med en meget beskeden Uddannelse, maaske endogsaa, som det blev sagt i Grønlandsudvalget, af en Mand, der har Præliminærksamen, og som maaske er blevet Lærer, og det er jo ikke Meningen. Meningen maa være den, at den Mand, som skal ansættes som Skolekonsulent, skal have enten den almindelige Skolelæreruddannelse her i Landet eller Skoleembedseksamen eller ogsaa at han som teologisk Kandidat og ansat ved det grønlandske Skolevæsen har vist saadanne udmærkede pædagogiske Evner, at det er naturligt at betro ham et Hverv som dette.

Jeg er enig i, hvad de to ærede Ordførere har sagt, at man maa lægge meget stor Vægt paa, at de Folk, som ansættes som Konsulenter, er i Besiddelse af et fyldigt Kendskab til Grønlandsk, saaledes at de i hvert Fald fuldkomment forstaa Grønlandsk, og at de ogsaa er i Stand til paa en tilfredsstillende Maade at meddele Vejledning til Kateketerne paa Grønland. Det er jo nemlig det eneste Sprog, paa hvilket man kan henvende sig til en hel Række af Kateketerne deroppe.

Jeg vil benytte Lejligheden til at minde Statsministeren om, at jeg ved tidligere Lejligheder her i Tinget har gjort mig til Talsmand for, at man skulde søge at fremme Danskundervisningen paa Grønland, bl. a. derved, at man tog under Overvejelse at forsøge i hvert Fald paa nogle Steder, hvor der maatte være Stemning derfor, at gøre Dansk til Undervisningssprog. Det var det, Knud Rasmussen i sin Tid tilraadete den danske Rigsdag at gøre, efter at han havde været i Canada og set, at man der havde gjort Engelsk til Undervisningssprog og naaet efter hans Mening udmærkede Resultater derved. Jeg henstiller til Overvejelse, om det ikke vilde være rigtigt at udsende en lille Kommission eller Udvalg, hvad man nu vil kalde det, paa to eller tre Mand eller maaske kun paa een Mand, og i saa Fald maa det vel blive en særlig kvalificeret Mand fra Styrelsen, til Canada for at se, hvorledes hele denne Ordning virker der. Det skulde altsaa være en eller to eller allerhøjest tre Mand — det skulde jo ikke være nogen stor Historie —, der kender Forholdene i Grønland, saa de kunde være i Stand til at sammenligne, saaledes at man derigennem kunde faa et fyldigt Grundlag for en Bedøm-

melse af, om man ikke kan komme frem ad denne Vej.

Saa tager jeg Anledning af et Foredrag af Provst Bugge om det almene Oplysningsarbejde i Grønland, jeg hørte i Gaar i „Grønlandsk Selskab“, til at bringe nogle Tanker frem, som trængte sig ind paa mig, medens jeg sad og hørte paa det Foredrag, nemlig om man ikke skulde søge at benytte Radioen i noget højere Grad, end man har gjort det, man er begyndt derpaa, men om man ikke skulde se at organisere dette maalbevidst. Den store Vanskelighed i Grønland ligger jo deri, at man vel kan udføre et Arbejde i Kolonierne, men at det er uhyre svært at naa ud til Udstederne for ikke at tale om Bopladderne; men der kunde utvivlsomt Radioen være af Betydning. Hvis Styrelsen vilde interessere sig for, at der ved hvert Udsted i deres Forsamlingslokale eller Skole eller hvor det nu maatte være kunde etableres en Radiomodtager, som kunde træde i den almene Oplysnings Tjeneste, saa kunde man organisere en Foredragsvirksomhed paa Grønlandsk fra en Senderstation deroppe, og det vilde efter min Mening have stor Betydning for den almene Oplysning, men man maatte ogsaa ad den Vej kunne komme et Stykke fremad med Hensyn til Sprogundervisningen. Vi hører daglig i den danske og de udenlandske Radioer Sprogundervisning; det maatte ogsaa være muligt at etablere en Danskundervisning i Grønland ved Hjælp af Radioen. Dette er et saa vigtigt kulturelt Spørgsmaal, at jeg vil finde det forsvarligt at gøre her, hvad man har gjort ved andre Lejligheder, hvor der har været Tale om Udgifter; som man erkendte var ønskelige, men som var vanskelige at bære for det lille grønlandske Budget, nemlig at overføre Udgiften til et andet Ministeriums Budget, altsaa for saa vidt som en Slags Gave fra Danmark til Grønland.

I denne Forbindelse vil jeg nævne endnu en Mulighed, nemlig at tage Grammofonen i sin Tjeneste: her i Landet eller i Grønland, hvor det nu skulde være, at faa indtalt visse alment oplysende Foredrag paa en Grammofonplade. Jeg tænker f. Eks. paa et Emne som Barnepleje, noget, der jo er overordentlig vanskeligt at lære Grønlænderne, men hvor der ganske sikkert kunde opnaas noget. Grammofoner findes overalt i Grønland, og der krævedes dertil altsaa kun, at man fandt den egnede Foredragsholder, der var det grønlandske Sprog mægtig. Et almindeligt Hygiejneforedrag kunde jo ogsaa have meget stor Betydning, og en Anvisning paa, hvorledes man skal